

Manylion cyswilt Gwasanaethau Dyfarniadau Myfyrwyr:

Gwefan: pcgc.gig.cymru/ein-gwasanaethau/gwasanaethau-dyfarniadau-myfyrwyr/

E-bost: abm.sas@wales.nhs.uk

Ffôn: 029 2090

5380 Twitter:

@NWSSPSAS

Gwybodaeth a Chanllawiau ar gwblhau eich Cais

Gwybodaeth Ddefnyddiol am Ofal Plant

Ni allwch ond gwneud cais am y Lwfans Gofal Plant os ydych wedi gwneud cais yn gyntaf ar gyfer y Lwfans Dibynyddion drwy eich cyfrif BOSS ar-lein.

Pwrpas y nodiadau hyn yw eich helpu wrth ichi lenwi'ch Cais am Lwfans Gofal Plant GIG Cymru ac fe'u bwriedir i'ch tywys ac er gwybodaeth yn unig. Bydd pob dyfarniad yn cael ei wneud yn unol â Chynllun Bwrsariaeth GIG Cymru.

Os ydych yn sengl, wedi ysgaru, wedi gwahanu neu'n weddw, bydd angen i chi ddarparu:

- Tystiolaeth o Fudd-dal Plant
- Llungopi llawn (8 tudalen) o'ch hysbysiad diweddaraf gan Gyllid a Thollau EM o'ch Dyfarniad Credyd Treth, sy'n cadarnhau eich bod yn hawlio Credydau Treth fel unigolyn (gweler hefyd Nodyn 6) a/neu gopi LLAWN o'ch Datganiad Credyd Cynhwysol sy'n dangos yr holl bersonau a gynhwysir ar yr hawliad a phopeth rydych wedi cael eich asesu amdano.
- Llungopi o'ch Eithriad i'r Dreth Gyngor a gawsoch gan eich Cyngor Lleol, sy'n cadarnhau bod eich eiddo, fel myfyriwr llawn-amser, wedi'i eithrio rhag talu'r Dreth Gyngor. Fodd bynnag, os ydych yn fyfyrwr yn y flwyddyn gyntaf, byddwn yn derbyn copi o'ch bil sy'n dangos Gostyngiad Person Sengl. Pan fyddwch yn dechrau eich cwrs, bydd eich prifysgol yn rhoi tystysgrif eithrio i chi; dylid anfon y dystysgrif hon at eich Cyngor Lleol. Bydd y Cyngor Lleol wedyn yn rhoi datganiad diwygiedig i chi, fydd yn cadarnhau eich bod wedi'ch eithrio rhag gwneud taliadau'r Dreth Gyngor. Bydd angen dangos copi o hwn ar gyfer y blynyddoedd academaidd dilynol.
- Bydd angen i fyfyrwyr sy'n byw gyda'u rhieni ddarparu tystiolaeth ategol, er enghraifft llungopi o ddatganiad Treth Gyngor diweddaraf eu rhieni sy'n cadarnhau cyfeiriad yr hawlydd.

Taliadau gan y Llywodraeth yw Credydau Treth/Credyd Cynhwysol.

Os ydych yn gyfrifol am o leiaf un plentyn neu berson ifanc, efallai y byddwch yn gymwys i gael Credyd Treth Plant. Nid oes yn rhaid i fyfyrwyr fod yn gweithio i fod yn gymwys ar gyfer



GIG
CYMRU
NHS
WALES

Partneriaeth
Cydwasaethau
Gwasanaethau Dyfarniadau Myfyrwyr
Shared Services
Partnership
Student Awards Services

Credyd Treth Plant. Ni fydd Credyd Treth Plant yn effeithio ar eich hawl i gael Lwfans Gofal Plant;

Os ydych yn gweithio ond ar incwm yn isel, efallai eich bod yn gymwys i gael Credyd Treth Gwaith. Yn aml, gallwch gael y ddau fath o gredyd treth. Mae'r Credyd Treth Gwaith yn cynnwys elfen gofal plant, sydd ar hyn o bryd yn talu 70% o gostau gofal plant cofrestredig neu gymeradwy. Fel rheol, ni fydd gan fyfyrwyr Addysg Uwch, gan gynnwys Myfyrwyr y GIG, yr hawl i hawlio'r Credyd Treth Gwaith eu hunain heblaw eu bod yn gweithio 16 awr neu ragor yr wythnos. Os ydych chi, eich cymar, eich partner sifil neu'ch partner yn cael elfen gofal plant y Credyd Treth Gwaith, Credyd Cynhwysol neu ofal plant di-dreth gan Gyllid a Thollau EM, ni fyddwch yn gymwys i gael Lwfans Gofal Plant GIG Cymru. Os yw'r hysbysiad cyfredol ar gyfer eich dyfarniad yn dweud eich bod yn cael elfen gofal plant y Credyd Treth Gwaith a'ch bod yn penderfynu eich bod am gael arian gan y GIG, bydd angen ichi gysylltu â Chyllid a Thollau EM i ofyn am hysbysiad wedi'i ddiweddarau sy'n cadarnhau nad oes gennych gostau gofal plant sy'n eich gwneud yn gymwys rhagor.

Mae rhagor o wybodaeth am Credyd Treth Plant neu Credyd Treth Gwaith ar gael ar www.gov.uk/browse/benefits/tax-credits neu drwy ffonio'r llinell gymorth credydau treth yn uniongyrchol ar 0345 300 3900.

Gofal plant

Nid yw GIG Cymru yn ariannu'r defnydd o Nani/Nani Breifat

Yn unol â rheoliadau Llywodraeth Cymru, rhaid i'r darparwr fod wedi ei gofrestru gydag Arolygiaeth Gofal Cymru neu Ofsted fel gwarchodwr plant/gwasanaeth gwarchod plant. Ystyrir mai gofalwyr plant ydy nanis.

Mae nanis "cymeradwy" yn wahanol i "wasanaethau cofrestredig" ac nid ydynt yn cael eu rheoleiddio/arolygu yn yr un modd, felly ni ellir eu defnyddio fel darparwr.

Rhaid i chi ddefnyddio gwarchodwr plant neu ddarparwr gofal dydd sydd wedi'i gofrestru gan Arolygiaeth Gofal Cymru o dan Ran XA Deddf Plant 1989 (b). Yn Lloegr, mae gwarchodwyr plant a darparwyr gofal dydd wedi'u cofrestru gan y Swyddfa Safonau mewn Addysg (OFSTED), neu rhaid ichi ddefnyddio darparwr sydd wedi'i gymeradwyo gan sefydliad sydd wedi'i achredu'n benodol.

Ni ddylech ond nodi manylion y plentyn/plant fydd yn derbyn gofal plant cofrestredig neu gymeradwy. Fodd bynnag, **ni ellir** hawlio lwfans gofal plant os:

- Yw'r darparwr gofal plant yn **berthynas uniongyrchol*** i'r plentyn/plant dan sylw, a bod y canlynol yn berthnasol:
- Mae'n gofalu am y plentyn/plant yng nghartref y plentyn;



- Mae'n darparu gofal i ffwrdd o gartref y plentyn, ond mae'r gofal yn gyfan gwbl neu'n bennaf ar gyfer y plentyn/plant rydych yn hawlio lwfans gofal plant ar ei gyfer.
- ***Mae perthynas uniongyrchol** yn golygu rhiant, nain neu daid, modryb neu ewythr, brawd neu chwaer, neu lys-riant y plentyn/plant. Nid yw perthynas o reidrwydd yn berthynas 'gwaed'. Mae 'perthynas' hefyd yn cynnwys eich partner.
- Arolygiaeth Gofal Cymru sy'n arolygu darparwyr gofal plant cofrestredig (neu OFSTED yn Lloegr), ac mae'n rhan o Lywodraeth Cymru. Bydd gan ddarparwyr gofal plant cofrestredig rif cofrestru os ydynt wedi'u cofrestru gyda'r naill awdurdod. Bydd eich Gwasanaethau Gwybodaeth i Deuluoedd yn cadarnhau a yw eich darparwr wedi'i gofrestru. Mae gofal plant cofrestredig yn cynnwys gwarchodwyr plant cofrestredig, meithrinfeydd, grwpiau chwarae, crèche, cynlluniau chwarae yn ystod y gwyliau a darpariaeth chwarae Mynediad Agored. Mae'r mathau hyn o ofal plant fel rheol i blant o dan wyth oed, ond bydd plant wyth oed a hŷn sy'n mynychu cynlluniau sy'n darparu ar gyfer plant o dan wyth hefyd yn gymwys ar gyfer y lwfans oherwydd eu bod yn mynychu gofal plant cofrestredig. Gall gofal plant cofrestredig hefyd gynnwys gofal plant a ddarperir gan Awdurdod Lleol neu gan rai ysgolion ar dir yr ysgol lle bydd plant yn cael gofal yn absenoldeb eu rhieni y tu allan i oriau ysgol.
- Mae gofal plant cymeradwy yn ofal plant sydd wedi'i gymeradwyo gan sefydliadau sydd wedi'u hachredu'n benodol.
Cynllun Sicrhau Ansawdd Mae'r darparwr gofal plant yn gofalu am un neu fwy o blant rhwng 8 a 14 blwydd oed (16 mlwydd oed ac iau os oes gan y plentyn anghenion arbennig cofrestredig), ac yn cael ei dalu am fwy na dwy awr y dydd. Rhoddir cadarnhad ysgrifenedig o'r gymeradwyaeth i ddarparwr gofal plant sy'n cael cymeradwyaeth gan Gynllun Sicrhau Ansawdd sefydliad achrededig. Rhoddir y gymeradwyaeth am gyfnod penodedig (dwy flynedd ar y mwyaf) a rhoddir cyfeirnod i'r darparwr gofal plant. Ar hyn o bryd, yr unig gynlluniau perthnasol a ddefnyddir yng Nghymru yw'r cynllun 'Anelu'n Uchel' ar gyfer clybiau y tu allan i'r ysgol a'r cynllun 'Ansawdd Chwarae' i leoliadau chwarae. I gael rhagor o wybodaeth am 'Anelu'n Uchel' cysylltwch â Clybiau Plant Cymru. Ffoniwch 029 2074 1000. I gael rhagor o wybodaeth am 'Ansawdd Chwarae' cysylltwch â Chwarae Cymru. Ffoniwch 029 2048 6050.

Ni ddylai dyddiad dechrau'r gofal plant a gofnodir fod cyn y diwrnod cyntaf o'r mis pan fydd eich cwrs

yn dechrau. Rhaid i'r gofal plant gael ei ddarparu gan ddarparwr gofal plant cofrestredig neu gymeradwy a rhaid i'r plentyn fod yn 14 oed neu'n iau (neu o dan 16 neu'n iau os oes gan y plentyn anghenion arbennig cofrestredig), cyn dechrau'r flwyddyn ysgol academaidd, sef 1 Medi.

Lwfans Gofal Plant

Mae'r Lwfans Gofal Plant yn cael ei roi ar sail prawf modd i bob myfyriwr, yn yr un ffordd ag y rhoddir y Lwfans Dibynyddion. Bydd faint y byddwch yn ei dderbyn yn dibynnu ar yr incwm



GIG
CYMRU
NHS
WALES

Partneriaeth
Cydwasaethau
Gwasanaethau Dyfarniadau Myfyrwyr
Shared Services
Partnership
Student Awards Services

sydd ar gael i chi a'ch teulu. Bydd Lwfans Gofal Plant GIG Cymru yn talu hyd at 85% o'ch costau gofal plant cofrestredig neu gymeradwy gwirioneddol hyd at **fwyafswm net o £128.78 yr wythnos ar gyfer un plentyn a £209.95 yr wythnos ar gyfer dau blentyn neu ragor**. Ni chodir treth ar unrhyw swm a gaiff ei ddyfarnu ichi.

Bydd y lwfans gofal plant yn cael ei gyfrifo ar gyfer pawb yn unigol, a bydd y swm a ddyfernir yn dibynnu ar eich amgylchiadau chi a'r incwm sydd ar gael i chi a'ch teulu. Bydd eich hawl i gael Lwfans Gofal Plant GIG Cymru'n cael ei seilio ar yr wybodaeth a roesoch yn y lle cyntaf ar eich cais am Fwrsariaeth GIG Cymru.

Mae'r lwfans gofal plant yn **daladwy o ddyddiad cychwyn y cwrs yn y flwyddyn gyntaf hyd at ddiwedd y cyfnod dyfarnu hwnnw**. Gellir ei hawlio am hyd at 52 wythnos ar gyfer cyfnodau dyfarnu dilynol, cyhyd â'ch bod chi ar y cwrs. I fyfyrwyr sydd yn eu blwyddyn hyfforddi olaf, gellir talu'r lwfans dim ond hyd at y diwrnod olaf y byddwch yn mynychu'r cwrs.

Fel rheol, bydd y lwfans gofal plant yn cael ei dalu fesul 12 rhandaliad misol gyda thaliad eich Bwrsariaeth GIG Cymru. Rhaid ichi roi enw pob plentyn a chostau wythnosol eich gofal plant cofrestredig (ar ôl tynnu grantiau eraill ar gyfer gofal plant), **ar gyfer y flwyddyn academiaidd bresennol yn unig**. Gall costau gofal plant amrywio'n sylweddol, a dibynnu ar y math o ofal plant, oedran eich plentyn a nifer yr oriau sydd eu hangen arnoch, er enghraifft:

- **Gofal/Gwarchodwr Diwrnod Llawn**

Efallai y bydd yn rhaid ichi dalu'ch darparwr gofal plant cofrestredig bob wythnos, hyd yn oed os na fydd eich plentyn/plant yn mynd yno oherwydd gwyliau neu salwch ac ati; neu efallai y bydd yn rhaid ichi dalu tâl-cadw i'ch darparwr gofal plant. Os felly, dylech nodi dyddiad dechrau'r gofal plant, dyddiad diwedd y gofal plant, nifer yr wythnosau sy'n ofynnol ac yna'ch cost wythnosol. Os bydd eich costau'n amrywio o bryd i'w gilydd yn y flwyddyn academiaidd, dylech roi cofnod ar wahân ar gyfer pob cyfnod;

- **Gofal y Tu allan i'r Ysgol**

Os bydd gofyn ichi gael help gyda chostau gofal plant ar gyfer Clwb Cyn/Ar ôl Ysgol yn unig, dylech nodi dyddiadau'r tymor pan fydd angen y gofal plant ac yna'ch cost wythnosol. Os bydd eich costau'n amrywio o bryd i'w gilydd yn y flwyddyn academiaidd, dylech roi cofnod ar wahân ar gyfer pob cyfnod;

- **Gofal dydd sesiynol/Clwb Gwyliau**

Os bydd gofyn ichi gael help gyda chostau gofal plant yn ystod gwyliau'r ysgol yn unig, dylech nodi'r dyddiadau, nifer yr wythnosau y bydd gofyn cael gofal plant ac wedyn eich cost wythnosol. Os bydd eich costau'n amrywio o bryd i'w gilydd yn y flwyddyn academiaidd, yna dylid gwneud cofnod ar wahân ar gyfer pob cyfnod



GIG
CYMRU
NHS
WALES

Partneriaeth
Cydwasaethau
Gwasanaethau Dyfarniadau Myfyrwyr
Shared Services
Partnership
Student Awards Services

Addysg Blynyddoedd Cynnar Am Ddim

Bydd gan bob plentyn tair a phedair oed yr hawl i gael lle mewn addysg blynyddoedd cynnar rhan amser am ddim. Mae hyn yn berthnasol nes iddynt gyrraedd oedran ysgol gorfodol (y tymor yn dilyn eu pen-blwydd yn bump oed). Yng Nghymru, dylid darparu'r lle am o leiaf ddeg awr yr wythnos. Nid oes isafswm i'r nifer o wythnosau mewn blwyddyn y dylid darparu'r sesiynau. Er bod y gwasanaeth hwn am ddim, mae'n bosibl y codir ffioedd arnoch am unrhyw wasanaethau sy'n fwy na'r hawl sylfaenol.

Gellir darparu addysg feithrin am ddim mewn meithrinfeydd, cylchoedd chwarae, grwpiau cyn ysgol, meithrinfeydd dydd preifat neu gyda gwarchodwr. Fodd bynnag, ni fydd pob meithrinfa, ysgol neu gylch chwarae'n cymryd rhan yn y cynllun. Gallwch gael rhagor o wybodaeth ynglŷn ag a yw'ch plentyn yn gymwys i gael lle am ddim mewn addysg

Os ydych yn cael addysg Blynyddoedd Cynnar am Ddim i'ch plentyn neu'ch plant, **ni allwch** gael Lwfans Gofal Plant GIG Cymru ar gyfer y cyfnodau neu'r sesiynau gofal plant hynny y mae addysg Blynyddoedd Cynnar Am Ddim yn berthnasol iddynt. Serch hynny, gallwch hawlio am unrhyw oriau ychwanegol nad ydynt wedi'u cynnwys yn y sesiynau am ddim, er enghraifft:

Os ydych yn talu cyfanswm o £100 am ofal plant yr wythnos, ond bod y Cynllun Addysg Blynyddoedd Cynnar yn talu £30 o'r swm hwn, ni ddylech ond datgan y £70 yr wythnos sy'n weddill ar eich cais am help gyda'ch costau gofal plant a hawlio'r swm hwnnw.

Blynyddoedd Cynnar drwy eich Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd Lleol.

Efallai y bydd rhai darparwyr addysg Blynyddoedd

Cynnar yn gofyn ichi dalu am yr addysg blynyddoedd cynnar am ddim a ddarperir ar gyfer eich plentyn, a fydd yn cael ei ad-dalu ichi'n ddiweddarach. Os ydych yn disgwyl ad-daliad ar gyfer eich gofal plant o ffynhonnell arall, nodwch hyn yn eich cais am help gyda'ch costau gofal plant, **ond peidiwch â chynnwys y swm hwn yn eich hawliad.**

Sylwch os ydych chi'n derbyn unrhyw gymorth arall gyda chostau gofal plant, bydd angen datgan hyn er mwyn i ni benderfynu a oes angen i ni ei gynnwys yn yr asesiad.

Os hoffech gysylltu i drafod unrhyw beth pellach, mae ein manylion cyswllt wedi'u rhestru uchod